

Jazyková příprava – opět v centru pozornosti?

Již několik let MŠMT avizuje úpravu systému jazykové přípravy v povinném vzdělávání. Ten dosavadní totiž nebyl dostatečný, nedosáhly na něj všechny děti a ty, které ano, byly podpořeny většinou jen odpoledne a málo. Systém dlouhodobě kritizovaly školy i odborníci. Jazyková podpora byla financována prostřednictvím rozvojového programu, tyto se však od roku 2021 díky změně financování regionálního školství definitivně ruší. Jak to bude od letošního roku, je ale stále nejasné! Do připravovaného systému se totiž vložilo Ministerstvo financí a požaduje škrty.

MŠMT připravilo do připomínkového řízení na přelomu roku nové znění vyhlášek o předškolním (č. 14/2005 Sb.) i základním vzdělávání (č. 48/2005 Sb.). Nový systém měl **zvýšit dostupnost jazykové přípravy regionálně** prostřednictvím jmenování školy poskytující jazykovou přípravu v rámci každé obce s rozšířenou působností. **Navýšit se měl i maximální rozsah jazykové přípravy** ze 70 vyučovacích hodin na 400. Změnit plánovalo ministerstvo i způsob financování systému, v budoucnu má být u ZŠ financován z krajské rezervy, ale „nárokově“. V případě MŠ pak prostřednictvím PHmaxu. To vše byly kroky správným směrem, které většina aktérů v připomínkovém řízení, ale i oslovených expertů z terénu, kvitovala.

Problém je, že systém bude několikanásobně dražší. Pochopitelně. Pokud chceme dosáhnout podpory všech žáků bez znalosti jazyka a tuto podporu zintenzivnit, je jasné, že to bude stát více peněz. Vloni bylo přímo na jazykovou přípravu z rozvojového programu vynaloženo 52 milionů Kč. **Podpořeno bylo ale pouze 7 344 žáků z celkového počtu 26 527 žáků** s cizí státní příslušností na ZŠ. To odpovídá zhruba 27 % potřebných žáků. Ačkoliv ne všichni žáci z ciziny jazykovou přípravu potřebují, dlouhodobě víme, že ve školách s malým počtem nově přichozích žáků školy programy nežadají. **V MŠ byla situace ještě o poznání horší**, podpořeno bylo 1 236 dětí, z celkového počtu 11 942, tedy jen o trochu víc než desetina. Dlužno dodat, že tato podpora se týká pouze dětí v posledním povinném ročníku.

Bohužel, finanční požadavky MŠMT v dnešní době velkých výdajů a ztrát zásadně odmítá Ministerstvo financí. Požaduje ponechat výši prostředků jen o málo vyšší než vloni. Za takovou částku se ale systém nemůže zlepšit a ani být dosažitelnější pro děti a žáky z regionů. Připravili jsme proto [otevřený dopis](#) ministryni financí, kde žádáme výši finanční alokace zachovat. Upozorňujeme, že investované prostředky do jednoho žáka v řádu několika desetitisíců jsou mnohem nižší v porovnání se ztrátou státního rozpočtu, pokud mladí žáci z ciziny nedokončí střední vzdělání. I to je totiž důsledek nedostatečné podpory na ZŠ, jak upozorňujeme v našem novém [infosheetu](#). Zároveň s tím expertky z METY upozorňují, proč je třeba podporovat děti již na samém startu [v předškolním vzdělávání](#). Tam totiž MF investovat nechce ani korunu...

Doufáme, že MŠMT nový systém obhájí v dostatečné finanční výši a jazyková příprava se od září skutečně začne realizovat v každé ORP a v dostatečném rozsahu. Pokud ne, bude to po více než rok trvající distanční výuce obrovský problém s nepředstavitelnými následky do budoucna. Právě žáci bez dostatečné znalosti jazyka jsou jedni z nejohroženějších školní neúspěšností. V době distanční výuky to platí dvojnásob, rodiče jim s úkoly v cizím jazyce totiž těžko pomohou.

Kontakt pro média

Kristýna Titěrová, programová ředitelka META, o.p.s., 771 153 555, titerova@meta-ops.cz

O METĚ

META je nevládní nezisková organizace, která od roku 2004 podporuje cizince v rovném přístupu ke vzdělávání a pracovní integraci. Pomáhá rodinám se zorientovat v českém vzdělávacím systému a realizuje kurzy češtiny různých úrovní. Pedagogům poskytuje metodickou podporu a poradenství v oblasti vzdělávání a začleňování dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem. Jejich dlouhodobým cílem je zajistit plynulý integrační proces, během kterého se žákům, kteří pocházejí z odlišného jazykového a kulturního prostředí, dostává odpovídající podpory ukotvené v českém vzdělávacím systému.

###